

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра управління та бізнес-адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

Затверджено на засіданні кафедри
управління та бізнес-адміністрування
Протокол № 1 від «27» серпня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи менеджменту та адміністрування
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	нормативна
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 36 год. Практичні заняття – 24 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни
<p>Метою навчальної дисципліни «Основи менеджменту та адміністрування» є формування у майбутніх менеджерів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями, набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.</p> <p>Предметом навчальної дисципліни є теоретичні концепції та методологія формування і функціонування системи управління організацією, відповідно до основних функцій менеджменту: планування, організування, мотивації, контролю та регулювання.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:</p> <p>Змістовний модуль 1. Основи менеджменту та елементи організації процесу управління.</p> <p>Змістовний модуль 2. Функції менеджменту та їх характеристика.</p> <p>Змістовний модуль 3. Особливості управлінської діяльності в публічних інституціях та організаціях.</p> <p>Основними цілями вивчення дисципліни «Основи менеджменту та адміністрування» є засвоєння студентами навчального матеріалу стосовно:</p> <ul style="list-style-type: none">- методології менеджменту;- загальних закономірностей, принципів формування, функціонування та розвитку системи управління організацією, а також управлінських відносин.
Компетентності
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК6. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p>

<p>ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).</p> <p>ФК.1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.</p> <p>ФК.2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.</p> <p>ФК.3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.</p> <p>ФК.4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.</p> <p>ФК.6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.</p> <p>ФК.7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.</p> <p>ФК.11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>ФК.12. Здатність ефективно приймати управлінські рішення у різних сферах публічного та місцевого управління.</p>
Програмні результати навчання
<p>ПР4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПР5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПР8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.</p>

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Поняття і сутність менеджменту.	Розуміти сутність менеджменту як мистецтва управління людьми; знати основні цілі і завдання менеджменту; розуміти характерні риси суб'єкта та об'єкта управління; знати різницю між менеджером та підприємцем.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
2.	Тема 2. Еволюція менеджменту як науки.	Аналізувати передумови виникнення науки управління; знати особливості класичних шкіл менеджменту; розуміти сучасні принципи менеджменту; вміти аналізувати розвиток управлінської діяльності в Україні.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
3.	Тема 3. Організація як об'єкт управління.	Розуміти сутність організації, її роль та значення; вміти аналізувати внутрішнє та зовнішнє середовище організації; знати стадії життєвого розвитку організації; розуміти особливості процесу управління; знати складові успіху організації.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
4.	Тема 4 . Планування як функція управління.	Розуміти роль функції планування в діяльності організації; знати етапи та види планування; вміти	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання

		використовувати методи планування; розуміти особливості стартапу як виклику сучасного бізнес-середовища.	для самостійної роботи.
5.	Тема 5. Організація як функція управління.	Розуміти суть організаційної діяльності, її місце в системі управління; знати цілі та принципи функції організації; розуміти типи та характерні особливості організаційної структури управління.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
6.	Тема 6. Мотивація як функція управління.	Розуміти поняття мотивації та її класифікації; знати характерні риси теорії й моделі мотивації людської діяльності; вміти застосовувати сучасні системи та форми стимулювання праці.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
7.	Тема 7. Контроль як функція управління.	Розуміти сутність та призначення функції контролю; знати види та завдання контролю; розуміти роль менеджера в здійсненні ефективного контролю.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
8.	Тема 8. Регулювання як функція управління.	Розуміти поняття регулювання та його місце в системі управління; знати види та етапи процесу регулювання.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
9.	Тема 9. Менеджер в організації.	Знати роль і функції керівника; розуміти особливості менеджерів та лідерів; знати модель сучасного менеджера; вміти аналізувати секрети успіху провідних менеджерів світу.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
10.	Тема 10. Лідерство і влада.	Знати поняття і сутність лідерства; розуміти особливості поведінкових та ситуаційних теорій лідерства; розуміти особливості сучасних теорій лідерства.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
11.	Тема 11. Основи теорії прийняття управлінських рішень.	Розуміти сутність процесу прийняття управлінських рішень; знати класифікацію управлінських рішень та основні чинники впливу; вміти ефективно приймати управлінські рішення та знати етапи їх прийняття.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
12.	Тема 12. Інформація і комунікації в менеджменті.	Розуміти сутність комунікацій та їх інформаційного забезпечення; знати особливості комунікативного процесу; вміти долати перешкоди на шляху ефективних комунікацій та знати методи їх подолання.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
13.	Тема 13. Конфлікти в	Розуміти характерні риси	Контрольні

	менеджменті.	конфліктів як об'єкт керівництва; знати види конфліктів; знати причини та наслідки конфліктів; розуміти функції конфліктів та вміти використовувати методи управління конфліктами.	запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
14.	Тема 14. Відповідальність та етика в менеджменті.	Знати види відповідальності в менеджменту; розуміти особливості етики в менеджменті; вміти аналізувати взаємозв'язок відповідальності й етики в менеджменті.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.
15.	Тема 15. Особливості зарубіжних систем менеджменту.	Знати особливості американської, японської та західноєвропейських систем менеджменту.	Контрольні запитання, кейси, тести, завдання для самостійної роботи.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	30
Контрольна робота	15
Тести	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Сумарна кількість балів за практичні заняття	Сумарна кількість балів за контрольні роботи	Сумарна кількість балів за тести	Екзамен	Разом
30	15	5	50	100
<ul style="list-style-type: none"> Оцінювання відповідей студентів на практичних заняттях відбувається за 100 бальною шкалою. По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,3, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 30 балів. Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5. Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на практичних заняттях (максимально – 30 балів), отриманих балів за контрольні роботи (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,15, відповідно максимальний бал за контрольні роботи може скласти 15 балів), отриманих балів за тести (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,05, відповідно максимальний бал за тести може скласти 5 балів) і оцінки, отриманої за екзамен (максимальний бал – 50 балів), що в 				

сумі максимально може скласти 100 балів.

- При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, опрацювання завдань робочих зошитів, підготовка конспектів навчальних чи наукових текстів тощо.
- Якщо студент не склав змістовий модуль з поважних причин, які підтверджені документально, то він має право на його складання з дозволу завідувача кафедри (за заявою).
- Оцінка за екзамен формується із суми відповідей студентів 1 теоретичне запитання (15 балів), знання дефініції (5 балів), розв'язання тестів (15 балів) та вирішення практичного завдання (15 балів), або, за вимогою – на основі результатів тестування (максимальна оцінка за тести – 50 балів).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

- *90-100 балів* – студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
- *70-89 балів* – студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.
- *50-69 балів* – студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково; під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.
- *Менше 50 балів* – у студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа (відеофайли, рисунки, схеми) та інше
Література:	
1. Сайт дистанційного навчання. URL : http://d-learn.pu.if.ua	
2. Курс «Менеджмент» // Prometheus. URL : https://prometheus.org.ua/	
3. Брайан Трейсі Як керують найкращі : книга. Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2017. 208 с.	
4. Брюс Тулген Бути босом – легко. Бувай, неефективний менеджменте! : книга. Київ : Видавництво «Наш Формат», 2019. 176 с.	
5. Валерій Пекар Різнобарвний менеджмент : книга. Харків : Видавництво «Фоліо», 2019. 191 с.	
6. Вергун В. А., Ступницький О. І. Сучасні інноваційні зміни системи управління	

- персоналом фірми // Науковий вісник Мукачівського державного університету. 2015. Вип. 2 (4), Ч. 1. С. 96-100.
7. Джон Максвелл 21 беззаперечний закон лідерства : книга. Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2019. 336 с.
 8. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підруч. Суми : Університетська книга, 2015. 334 с.
 9. Інноваційні технології в менеджменті та публічному управлінні. Збірник тез доповідей загальноуніверситетської наукової конференції (квітень 2016, м. Тернопіль). Тернопіль, 2016. 358 с.
 10. Іцхак Адізес Ідеальний керівник. Чому ним неможливо стати : книга. К. : Видавництво «Наш Формат», 2017. 288 с.
 11. Іцхак Адізес Стили хорошого і поганого менеджменту : книга. Київ : Видавництво «Наш Формат», 2020. 224 с.
 12. Крейс Нік Лідерство починається з призначення : книга. Харків : Вид-во «Ранок» : Фабула, 2019. 240 с.
 13. Максим Батирєв 45 татувань менеджера. Правила керівник : книга. Харків : Видавництво «Фабула», 2017. 304 с.
 14. Менеджмент суб'єктів господарювання в умовах міжнародної інтеграції : кол. монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Тарасюк Г. М. Житомир : ЖДТУ, 2016. 414 с.
 15. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент : підруч. Київ : Кондор, 2015. 563 с.
 16. Офісний менеджмент. Практикум : навч. посіб. / Л. І. Скібіцька, В. І. Щелкунов, Т. В. Сівашенко, Ю. М. Чичкан-Хліповка. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 360 с.
 17. Старченко Г. В. Операційний менеджмент : навч. посіб. Київ : Кондор- Видавництво, 2015. 264 с.
 18. Стівен Кові 7 звичок надзвичайно ефективних людей : книга. Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2012. 384 с.
 19. Стівен Кові Восьма звичка. Від ефективності до величі : книга. Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2017. 496 с.
 20. Череп А. В. Інноваційний менеджмент : підруч. Київ : Кондор, 2014. 452 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	<p>Кафедра управління та бізнес-адміністрування м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57,</p> <p> каб. 111 (вхід з вул. Чорновола)</p> <p> тел. +38 (097) 771-80-54 – ст. лаборант кафедри Галина Володимирівна Яцків</p> <p> https://kutba.pnu.edu.ua/</p> <p> kutba@pnu.edu.ua Сторінки в соцмережах:</p> <p> https://www.facebook.com/mbakafedra</p> <p> https://www.instagram.com/kafedra_mba/</p>
---------	---

Викладачі	 <p>Боришкевич Ірина Ігорівна кандидат економічних наук, викладач кафедри управління та бізнес-адміністрування, менеджер та спікер ГО «Школа бізнесу і менеджменту».</p>
Контактна інформація викладача	<p>+38 (095) 867 84 11</p> <p>iryna.boryshkevych@pnu.edu.ua</p>

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4).</p> <p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням:</p>

	https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4-5). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Додаткові бали	Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. ст. 4). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач _____

Боришкевич І. І.